VILLASUKAN PERUSOHJE

Lanka: Gjestal Janne (50 g = 100 m)
Langanmenekki: 100 (100) 150 g
Koko: lapsi - kengännumero n. 30 (nainen - kengännumero n. 38) mies - kengännumero n. 44
Puikot: sukkapuikot 3 ja 3,5 mm tai käsialan mukaan
Tiheys: 22 s sileää neuletta = n. 10 cm

Luo ohuemmilla puikoilla 40 (48) 52 s ja jaa s:t neljälle puikolle, 10 (12) 13 s kullekin. Krs:n vaihtumiskohta on 1. ja 4. puikon välissä. Neulo suljettuna neuleena 11 (12) 14 cm 2 o, 2 n -joustinneuletta. Vaihda sitten paksumpiin puikkoihin ja neulo 1 cm sileää neuletta.

Aloita sitten **kantalappu:** neulo vielä 1. puikon s:t oikein 4. puikolle ja käänny. Kantalappu neulotaan 1. ja 4. puikon s:illa edestakaisin =20 (24) 26 s. **Nurja puoli:** nosta 1. s neulomatta lanka työn edessä ja neulo loput s:t nurin, käänny. **Oikea puoli:** *nosta 1 s neulomatta lanka työn takana, neulo 1 o*, toista *-* koko krs:n ajan. Toista näitä kahta kerrosta, kunnes kantalapussa on 18 (22) 24 krs. Neulo vielä 1 nurjan puolen krs.

Aloita sitten **kantapään kavennukset:**
Neulo 12 (14) 15 o, 2 o yhteen takareunoistaan, 1 o, käänny.
Nosta 1 s neulomatta, neulo 5 n, 2 n yhteen, 1 n, käänny.
Nosta 1 s neulomatta, neulo 6 o, 2 o yhteen takareunoistaan, 1 o, käänny.
Nosta 1 s neulomatta, neulo 7 n, 2 n yhteen, 1 n, käänny.
Jatka tähän tapaan neuloen joka krs:lla ennen kavennusta aina 1 s enemmän. Kun kantalapussa on op:n kerroksen alkaessa yhteensä 14 (16) 18 s, neulo viimeiset 2 krs seuraavasti:
Lapsi ja nainen: Nosta 1 s neulomatta, neulo 10 (12) o, 2 o yht. takareunoistaan, käänny. Nosta 1 s neulomatta, neulo 10 (12) n, 2 n yhteen, käänny. Jäljellä on 12 (14) s.
Mies: Nosta 1 s neulomatta, neulo 12 o, 2 o yht. takareunoistaan, 1 o, käänny. Nosta 1 s neulomatta, 13 n, 2 n yht., 1 n, käänny. Jäljellä on 16 s.

Neulo kantapään s:illa vielä 1 krs o. Jaa sitten kantapään s:t taas 1. ja 4. puikolle, 6 (7) 8 s kummallekin. Krs:n vaihtumiskohta on taas 1. ja 4. puikon välissä eli kantapohjan keskellä. Poimi 1. puikon silmukoiden jatkoksi kantalapun reunasta 1 s jokaisesta nostetusta s:sta (jos s:t jäävät löysiksi, voit poimia s:t ottaen puikolle nostetun s:n molemmat reunat ja neuloen s:n kiertäen, jotta työhön ei jää reikiä). Poimi vielä 1. ja 2. puikon välistä 1 tai 2 s, jotta työhön ei jää reikää. Neulo 2. ja 3. puikon s:t oikein. Poimi 3. ja 4. puikon välistä 1 tai 2 s, poimi vielä 4. puikolle kantalapun toisesta reunasta s:t ja neulo vielä kantapohjan 6 (7) 8 s jatkoksi. Jatka neuloen suljettua sileää neuletta (= kaikki krs:t oikein). Neulo 1 krs ja aloita sitten **kiilakavennukset:** neulo seur. krs:lla 1. puikon lopussa 2 o yhteen ja tee 4. puikon alussa ylivetokavennus. Toista kavennukset joka 2. krs:lla, kunnes työssä on taas 40 (48) 52 s. Jatka neuloen sileää neuletta, kunnes jalkaterän pituus on n. 16 (19) 22 cm tai kunnes pikkuvarvas peittyy. **Mies:** Kavenna seuraavalla krs:lla joka puikolla 1 s, jotta puikolla oleva silmukkaluku on parillinen.

Aloita sitten **kärkikavennukset**: Neulo 2 o yhteen joka puikon keskellä ja lopussa. Toista kavennukset 3, 2, 1 (4, 3, 2, 1) 4, 3, 2, 1 välikerroksen jälkeen. Katkaise lanka ja vedä se loppujen 8 s:n läpi, kiristä aukko umpeen ja päättele langanpäät.

KOLME ERILAISTA KANTAPÄÄTÄ

PERUSKANTAPÄÄ
eli saksalainen kantapää, kuvan kantapää on vahvistettua neuletta

RANSKALAINEN KANTAPÄÄ
eli pyöreä kantapää

TIIMALASIKANTAPÄÄ
eli lyhennetyillä kerroksilla neulottu kantapää

Kaikki mallikantapäät on tehty 48 silmukan sukkaohjeen mukaan ja kaikissa kantapäissä on käytetty puolta sukan silmukoista (24 s). Kaikki sukat ovat samassa kuvassa ja kun kantapäitä vertaa, huomaa, että ne ovat erimuotoisia ja ne myös istuvat jalkaan vähän eri tavalla.

Kantapää neulotaan 1. ja 4. puikon silmukoilla (=puolet sukan kokonaissilmukkamäärästä). 1. puikon silmukat alkavat siitä, missä sukan aloituslanka (langanpää) on sukan aloitusreunassa (=keskitaka).

PERUSKANTAPÄÄ

Yleisiä ohjeita:

Perinteinen kantapää vahvistettu kantikas lappukantapää, toisilta nimiltään saksalainen tai hollantilainen kantapää. Peruskantapäässä neulotaan ensin kantalappu ja sen jälkeen kanta käännetään kantapäänmukaiseksi kavennuksin. Peruskantapää neulotaan 1. ja 4. puikon silmukoilla (=puolet sukan kokonaissilmukkamäärästä). Usein saksalainen kantapää neulotaan vahvistetulla neuleena (kuten kuvassa), silloin kantapään neuloksesta saadaan paksumpi ja kulutusta paremmin kestävä. Vahvistettu kantapää neulotaan siten, että kantapäässä nostetaan joka toinen silmukka neuleen oikealla puolella ja nostojen paikat pysyvät aina samoina.

Kantalappu: Kun sovitat sukkaa, niin kantalapun tulisi olla niin pitkä, että se yltää lattiaan asti. Oikeanmittainen kantalappu tekee kantapäästä napakan ja sukka istuu hyvin jalassa. **Kantapään kääntö:** käännä kantapää jakamalla kantalapun s:t kolmella, joten esimerkiksi 54 silmukan sukan kantapäässä on 27 silmukkaa (9+10+9 s). Koska jako ei mene tasan kolmella, pyöristä keskelle jäävien silmukoiden lukumäärä ylöspäin eli keskelle jää 10 s. Kavenna seuraavasti: kun lappu on oikean korkuinen, neulo kunnes krs:lla on jäljellä 10 s, tee ylivetokavennus ja käännä työ. Nosta 1. s neulomatta, neulo 8 s ja neulo 2 nurin yhteen. Käännä. Jatka samaan tapaan kunnes sivusilmukat loppuvat. Huom, keskiryhmän silmukoiden määrä pysyy koko ajan samana. **Silmukoiden poimiminen kantalapun reunasta ja kiilakavennukset:** poimi kantalapun reunasta sopiva määrä silmukoita, molemmista reunoista saman verran. Kavenna ylimääräiset silmukat pois joka toisella kerroksella (neulo 1. puikon lopussa 2 viimeistä silmukkaa oikein yhteen ja tee 4. puikon alussa ylivetokavennus), kunnes sukan teräosassa on saman verran silmukoita kuin varressa ennen kannan aloittamista tai tarpeen mukaan.

Esimerkkiohje kantapäähän, sukanvarressa 48 s:
Neulo 1. puikon s:t 4. puikolle = 24 s. Jätä muut s:t odottamaan. Kantalappu neulotaan 1. ja 4. puikon s:illa edestakaisin. Vahvennettu neule: käännä työ, nosta 1. s neulomatta ja neulo muut nurin. Käännä työ, *nosta 1 s neulomatta, neulo 1 s oikein*, toista *-* koko krs. Toista näitä kahta krs:ta yhteensä 12 krt (kantapäälapussa on 24 krs). Käännä työ ja neulo vielä 1 krs nurin. **Kantapään kääntö:** Jatka vahvennettua neuletta kuten aikaisemmin. Neulo kunnes jäljellä on 9 s, tee ylivetokavennus. Käännä työ, nosta 1. s neulomatta, neulo 6 s nurin, neulo 2 nurin yhteen. Käännä työ, nosta 1. s neulomatta, neulo 8 s, tee ylivetokavennus. Käännä työ, nosta 1. s neulomatta, neulo 6 s nurin, neulo 2 nurin yhteen. Jatka kavennuksia kunnes s:t loppuvat (=jäljellä 8 s), jaa s:t kahdelle puikolle. **Silmukoiden poimiminen kantalapun reunasta:** Poimi kantalapun vasemmasta reunasta 13 s (12 s kantalapun reunasta ja 1 s puikkojen välistä). Neulo 2. ja 3. puikon s:t oikein. Poimi kantalapun oikeasta reunasta 13 s (1 s puikkojen välistä ja 12 s kantalapun reunasta). Krs:lla on 58 s. **Kiilakavennukset:** Neulo 1. puikon lopussa 2 viimeistä silmukkaa oikein yhteen ja tee 4. puikon alussa ylivetokavennus. Neulo 1 välikerros ja toista kavennuskerros. Toista kavennus- ja välikerroksia kunnes puikoilla on jäljellä 12 s (yhteensä 48 s).

RANSKALAINEN KANTAPÄÄ

Yleisiä ohjeita:

Ranskalainen kantapää eli pyöreä kantapää istuu monen jalkaan paremmin kuin peruskantapää. Kuvan kantapää on sileää neuletta, mutta ranskalaisen kantapään voi neuloa myös vahvistettuna.

Kantalappu: neulo kantapää kuten peruskantapäässä 1. ja 4. puikon silmukoilla (24 s), mutta kantalapun voi jättää kahta krs:ta matalammaksi. Kun sovitat sukkaa, kantalapun tulisi olla niin pitkä, että se yltää melkein lattiaan asti.

Kantalapun kääntö, kantalapun jälkeen aloita kavennukset:
Neulo oikean puolen krs:lla puolet lapun silmukoista + 2 s.
Neulo seuraavat 2 s yhteen takareunoista (tai tee ylivetokavennus), 1 s o, käännä työ.
Nosta 1 s neulomatta, neulo 5 nurin, 2 s nurin yhteen, 1 s n, käännä.
Nosta 1 s neulomatta, neulo 6 o, 2 s yhteen takareunoistaan (tai ylivetokavennus), 1 s o, käännä.
Nosta 1 s neulomatta, neulo 7 s n, 2 s nurin yhteen, 1 s n, käännä.
Jatka samaan tapaan, kunnes kavennat aivan krs:n lopussa sekä nurjalla että oikealla puolella. Jaa jäljelle jääneet silmukat kahdelle puikolle ja jatka silmukoiden poimimisella ja kiilakavennuksilla kuten peruskantapään kohdalla.

Esimerkkiohje kantapäähän, sukan varressa 48 s:
Neulo 1. puikon s:t 4. puikolle = 24 s. Jätä muut s:t odottamaan. **Kantalappu:** Kantalappu neulotaan 1. ja 4. puikon s:illa edestakaisin. **Nurja puoli:** nosta 1. s neulomatta lanka työn edessä ja neulo loput s:t nurin, käänny. **Oikea puoli:** *nosta 1 s neulomatta lanka työn takana, neulo 1 o*, toista *-* koko krs:n ajan. Toista näitä kahta kerrosta kunnes kantalapussa on 22 krs. Neulo vielä nurjan puolen krs ja aloita oikean puolen krs:lla kantapään kavennukset.
Aloita sitten **kantapään kavennukset:**
Neulo 14 o, 2 o yhteen takareunoistaan, 1 o, käänny.
Nosta 1 s neulomatta, neulo 5 n, 2 n yhteen, 1 n, käänny.
Nosta 1 s neulomatta, neulo 6 o, 2 o yhteen takareunoistaan, 1 o, käänny.
Nosta 1 s neulomatta, neulo 7 n, 2 n yhteen, 1 n, käänny.
Jatka tähän tapaan neuloen joka krs:lla ennen kavennusta aina 1 s enemmän. Kun kantalapussa on op:n kerroksen alkaessa yhteensä 16 s, neulo viimeiset 2 krs seuraavasti: Nosta 1 s neulomatta, neulo 12 o, 2 o yht. takareunoistaan, käänny. Nosta 1 s neulomatta, neulo 12 n, 2 n yhteen, käänny. Jäljellä on 14 s.
Neulo kantapään s:illa vielä 1 krs o. Jaa sitten kantapään s:t taas 1. ja 4. puikolle, 7 s kummallekin. Krs:n vaihtumiskohta on taas 1. ja 4. puikon välissä eli kantapohjan keskellä. Poimi 1. puikon silmukoiden jatkoksi kantalapun reunasta 1 s jokaisesta nostetusta s:sta (jos s:t jäävät löysiksi, voit poimia s:t ottaen puikolle nostetun s:n molemmat reunat ja neuloen s:n kiertäen, jotta työhön ei jää reikiä). Poimi vielä 1. ja 2. puikon välistä 1 tai 2 s, jotta työhön ei jää reikää. Neulo 2. ja 3. puikon s:t oikein. Poimi 3. ja 4. puikon välistä 1 tai 2 s, poimi vielä 4. puikolle kantalapun toisesta reunasta s:t ja neulo vielä kantapohjan 7 s jatkoksi. Huom, tarkista, että olet poiminut kantalapun kummastakin sivusta yhtä paljon silmukoita. Jatka neuloen suljettua sileää neuletta (= kaikki krs:t oikein). Neulo 1 krs ja aloita sitten **kiilakavennukset:** neulo seur. krs:lla 1. puikon lopussa 2 o yhteen ja tee 4. puikon alussa ylivetokavennus. Toista kavennukset joka 2. krs:lla, kunnes työssä on taas 48 s.

TIIMALASIKANTAPÄÄ

Yleisiä ohjeita:

Tiimalasikantapää eli lyhennetyin kerroksin neulottu kantapää on samantyyppinen kuin monissa koneellisesti valmistetuissa sukissa. Tiimalasikantapää on aika kapea verrattuna saksalaiseen ja ranskalaiseen kantapäähän. Ohjeen kantapää on sukkaan, jossa on 48 s. Kantapää neulotaan 1. ja 4. puikon silmukoilla (24 s), Keskitaka on kerrosten vaihtumiskohta eli kohta 1. ja 4. puikon välissä. Kuvan kantapää on sileää neuletta.

Tiimalasikantapää käännetään lyhennetyillä kerroksilla ja 1. silmukka nostetaan aina. **Nostettu silmukka:** nosta 1. aina nurin neulomatta, työn oikealla ja nurjalla puolella. On tärkeää, että silmukkaa nostaessasi vedät langan hyvin kireälle, muuten neuleeseen jää reikiä. Kun kiristät lankaa, silmukka ”napsahtaa” puikolla ympäri niin, että puikolle tulee näkyviin edellistä kerrosta alemman kerroksen silmukkalenkin kummatkin reunat. Nostettu silmukka näyttää siis **puikolla silmukkaparilta (kts. alla olevat kuvat)**. Käsittele silmukkaa kuitenkin normaalisti yhtenä silmukkana, älä siis neulo missään vaiheessa kumpaakin silmukkalenkkiä erikseen. Kun silmukan ”napsauttaa”, se on niin kireällä, ettei lyhennettyjen kerrosten kääntymiskohtaan tule reikiä.

Silmukan nostaminen nurjalla:

Silmukan nostaminen oikealla:

Nostettu silmukka puikolla:

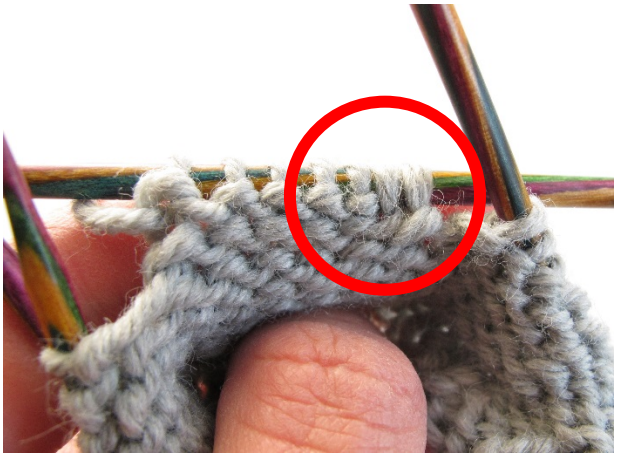

Kantapää neulotaan lyhennetyillä krs:lla:

1. Oikean puolen krs: neulo 1. puikon s:t normaalisti oikein. Käännä työ.
2. Nurjan puolen krs: nosta 1. s nurin neulomatta ja vedä lanka kireälle. Oikean käden puikolle näyttää muodostuvan kahdesta silmukasta muodostuva silmukkapari. Neulo loput kantapään s:t normaalisti nurin. Käännä työ.
3. Oikean puolen krs: Nosta 1. s nurin neulomatta ja vedä lanka kireälle. Huom, nosta silmukka nostetaan nurin neulomatta, vaikka oletkin työn oikealla puolella. Neulo loput kantapään s:t oikein **lukuunottamatta puikon viimeistä silmukkaa**, joka on edellisellä kerroksella nostamasi krs:n 1. silmukka (silmukka näkyy puikolla siis silmukkaparina, mutta ajattele sitä yhtenä silmukkana). Käännä työ.
4. Nurjan puolen krs: Nosta 1. n s jälleen nurin neulomatta ja vedä lanka kireälle. Neulo loput kantapään s:t normaalisti nurin (tässä tapauksessa 23 s) lukuun ottamatta puikon viimeistä silmukkaa, joka on edellisellä kerroksella nostamasi silmukka (silmukka näkyy puikolla jälleen silmukkaparina).

Jatka samalla tavalla eli nosta 1. s aina nurin neulomatta ja neulo kantapään s:t normaalisti lukuun ottamatta puikon lopussa olevia edellisillä kerroksilla nostamiasi silmukoita. Keskellä olevien normaalien silmukoiden määrä vähenee koko ajan ja sivulla olevien nostettujen silmukoiden määrä kasvaa koko ajan. Lopeta lyhennettyjen kerrosten neulominen, kun kantapään keskellä on jäljellä tavallisia silmukoita kolmannes kantapään silmukkamäärästä. Jos jako ei mene tasan, pyöristä keskelle jäävien silmukoiden lukumäärää ylöspäin. Esimerkkikantapäässä oli 24 silmukkaa. Keskelle jää tämän mukaisesti 8 silmukkaa ja kummallekin sivulle 8 nostettua silmukkaa. Kantapää näyttää nyt kolmion muotoiselta (kts. viereinen kuva). Neulo yksi kerros normaalisti koko sukan ympäri kaikilla työssä olevilla silmukoilla, kunnes tulet kerroksen vaihtumiskohtaan eli 4. ja 1. puikon väliin. Huom, ole tarkka nostettujen silmukoiden kanssa, älä neulo missään vaiheessa kumpaakin silmukkalenkkiä erikseen.

Lisäykset:

1. Oikean puolen krs: neulo 1. puikon tavalliset silmukat oikein (kantapään keskiosan silmukat, esimerkkikantapäässä 4 s) + 1 s, joka on nostettu 2 krs:ta sitten. Vasemmalle puikolle jää nostettuja silmukoita 7. Käännä työ.
2. Nurjan puolen krs: nosta 1. s nurin neulomatta, vedä lanka kireälle ja neulo 1. ja 4. puikon kantapään keskiosan silmukat normaalisti nurin (esimerkkikantapäässä neulotaan 8 s) + 1 s, joka on nostettu 2 krs:ta sitten. Vasemmalle puikolle jää nostettuja silmukoita 7. Käännä työ.
3. Nosta oikean puolen 1. s nurin neulomatta. Neulo sitten keskimmäiset silmukat normaalisti oikein ja niiden jälkeen vielä edellisellä krs:lla nostamasi s oikein ja sen jälkeen vielä 1 s oikein. Käännä työ.
4. Nosta 1. s nurin neulomatta ja neulo keskimmäiset s:t normaalisti nurin sekä neulo edellisellä krs:lla nostettu s nurin ja sen jälkeen vielä 1 s nurin.
5. Käännä työ. Jatka samaan tapaan eli nosta aina 1. s nurin, neulo keskimmäiset s:t normaalisti oikein tai nurin sen mukaan, kummalla puolella työtä olet, ja neulo vielä edellisellä krs:lla nostettu s ja sen jälkeinen s normaalisti oikein tai nurin riippuen siitä, oletko työn oikealla vai nurjalla puolella.
6. Jatka näin, kunnes olet työn nurjalla puolella ja nostat 1. puikon 1. s:n nurin neulomatta. Neulo kaikki loput 1. ja 4. puikon s:t normaalisti nurin. Käännä työ.
7. Nosta 1. s neulomatta ja neulo loput kantapään s:t oikein, mukaan lukien edellisellä krs:lla nostettu s. Kantapää on valmis ja nyt sukkaa neulotaan koko krs:lla olevilla silmukoilla. Silmukoita on krs:lla 48.